

◇ فصلنامه علمی پژوهشی زن و فرهنگ

سال دوم، شماره هشتم، تابستان ۱۳۹۰

صفحات: ۷۳ - ۸۱

تاریخ وصول: ۱۳۹۰/۷/۹ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۱۰/۱

ویژگی‌های زنان بهشتی از منظر قرآن

رضوان حاجی شرفی*

چکیده

قرآن در بیست و چهار آیه به وصف زنان بهشتی «حور العین» که به ازدواج مومنان در بهشت می‌آیند پرداخته است. آنان دارای صفات پاک بودن، درشت چشم بودن، جوان و شاداب بودن، عاشق و هم سن و سال همسر خود بودن، و از نظر فکر و اخلاق عالی بودن و بهتر از اکثر زنان دنیوی می‌باشند. البته زنان مومنه دنیوی به دلیل انجام اعمال صالح از حوریان بهشتی بالاترند. در این مقاله دوازده ویژگی زنان بهشتی ذکر و با کمک آیات و روایات اسلامی تصویر نورانی از زنان بهشتی ارائه گردیده است.

کلید واژگان: زنان بهشتی، حورالعین ، زنان مؤمنه، قرآن

* عضو هیئت علمی گروه دینی و عربی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دزفول، ایران. (نویسنده مسئول - com@yahoo@rezvanhaghi shar af i)

مقدمه

از دید قرآن، چهار بهشت برای مؤمنان وجود دارد. دو بهشت برای مؤمنان آدمی و دو بهشت برای مؤمنان جن موجود می باشد. بهشت مؤمنان مقرب یا سابقون بالاتر از بهشت مؤمنان اهل یمین می باشد. دو بهشت برای مؤمنان آدمی و دو بهشت برای مؤمنان جن وجود دارد جز این که بهشت جنیان در مرتبه‌ی پائین تر از بهشت آدمیان می باشد. در روایات بهشت آنان در اعراف (باغ‌های بین بهشت آدمیان و جهنم) می باشد. نعمت‌ها در هر دو بهشت آدمی و جن یکسان است. در بهشت سابقون زنان بهشتی، حوریانی مانند یاقوت و مرجان هستند و چون مروارید پوشیده در صدف درخشان می باشند و بکر و دست نخورده اند. در بهشت اهل یمین، زنان بهشتی، زنانی بهتر از زنان دنیا با آفرینش تازه که همیشه دوشیزه اند و عاشق و شیفته‌ی همسر و هم سن و سال او می باشند. البته هدف عالی انسان‌های بهشتی، رضوان و رضایت خداوندی از بهشتیان می باشد که برای آنان نعمت و هدف بزرگی خواهد بود چنان که حافظ (علیه الرحمه) می فرماید:

باغ بهشت و سایه طوبا و قصر حور
با خاک کوی دوست، برابر نمی کنم
(حافظ شیرازی، ۱۳۷۸، صفحه ۲۱۶)

بیان مساله

هدف از بیان این مقاله، تشویق خوانندگان مخصوصاً دختران و زنان به پاکدامنی و محجب بودن که از صفات والای انسانی است می باشد که خدا در قرآن، مرد و زن را به آن سفارش کرده است و نمونه اعلای آن را در قرآن‌العین رسول اکرم (ص) حضرت زهرا (س) می توان دید که به قولی شهید چادر گشت و به قدری در پیشگاه خداوند رحمان الامقام است که در سوره دهر که در شأن این بانوی گرامی و خانواده اش نازل گشت نامی از حوریان بهشتی نیاورد و در حدیث کسae خاندان نبوت را این گونه بیان می فرماید: هم فاطمه و ابوها و بعلها و بنوها . اکنون در عصر کنونی که بی حجابی و بدحجابی تمدن می باشد نیاز به این گونه مقاله‌ها برای دختران و زنان ما بسیار لازم است که بدانند اگر بخواهند در دنیا و آخرت رستگار باشند باید پاکدامن و محجب باشند.

ویژگی‌های زنان بهشتی از منظر قرآن

۱. مطهره بودن

پاکی از آلودگی های فکری، اخلاق و ظاهری و باطنی، ارزش های لذت بخش و دلنشیینی هستند که همه انسان ها برای دست یافتن به آن ها تلاش می کنند و اگر بدان ها رسیدند، لذت کامیابی و سعادت را به خوبی احساس می کنند. این ویژگی زنان بهشتی است که در سه آیه از قرآن آمده است: (سوره بقره آیه ۲۵) : وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُنَّ مِنَ الْمُنْسَنُونَ (برای مومنان در بهشت، جفت های پاک مهیاست و آن ها در آن جا جاودان اند) (اللهی قم شه ای، ۱۳۶۹).

سوره آل عمران آیه ۱۵ : خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ (در آن بوستان ها جاودانه مأوا دارند، با همسرانی پاک در سایه ای رضا و خشنودی خدا) (بهبودی، ۱۳۶۹).

در این سوره رضوان و رضایت خداوندی همراه با زنان پاک بهشتی آمده است.

سوره نساء آیه ۵۷ : خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلَّةً طَلِيلًا. (جاودانه در آن بوستان ها به سر می برند. برای آنان در آن جا همسرانی پاک مهیاست. ما اینان را در سایه درختانی جا می دهیم که سایه ای آن پر دوام است) (بهبودی، ۱۳۶۹).

در این سوره زندگی با زنان بهشتی را در سایه هایی توصیف کرده که همیشه دوام دارند. در برخی روایات طهارت را عمومیت داده و به معنای پاکی از تمامی عیب ها گرفته اند.

روایت از امام صادق علیه السلام است: زنان بهشتی جسم و بدن و جان و روحی پاک دارند و از حسد و ناپاکی های دیگر اخلاقی به دور می باشند. (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۸، ص ۱۳۹) (طباطبائی، ۱۳۴۶، جلد اول، صفحه ۱۷۱) (مکارم شیرازی و جمعی از فضلاء دارالكتب الاسلامیه، ۱۳۵۳، جلد اول ، صفحه ۹۶)

۲. حورالعین بودن

چشم از نظر ساختار فیزیولوژیکی و حرکت و نگاه نوعی جاذبه و پیام دارد. بسیاری از معانی و مفاهیم انسانی و غیر انسانی در چشمان نمودار می گردد و در مخاطبان اثر می گذارد. حور از نظر لغت به کسی می گویند که سیاهی چشم او کاملا سیاه و سفیدی آن کاملا سفید وشفاف است. حورالعین: گروهی از زنان بهشتی درشت چشم هستند که خدا آنان را برای مؤمنان در بهشت آفریده است که سه آیه در این مورد بیان می شود:

سورة دخان آیه ۵۴: وَرَوَّجَنَاهُمْ بِحُورِعِينٍ (و ما آنان را با حور العین جفت و همسر گردانیدیم).
الهی قمشه ای، (۱۳۶۹)

سوره طور آیه ۲۰: وَرَوَّجَنَاهُمْ بِحُورِعِينٍ.

سوره واقعه آیه ۲۲: وَحُورِعِينٌ.

روایت از پیامبر اکرم صلی الله علیه وآلہ است که فرمودند : حورالعین در بهشت برای همسران خود آواز می خوانند و می گویند ما حورالعین زیبا هستیم.(متقی الهندي، ۱۴۰۹، ج ۱۴، ص ۵۱۸).

۳. چون مروارید در صدف درخشانند

ویژگی دیگر زنان بهشتی که قرآن، آن را به عنوان یکی از نعمت های بهشتی یاد می کند این است که حور العین مانند تخم ماکیان یا مانند مروارید در صدف درخشانند. این مطلب در ۴ آیه آمده است.

سوره صفات دو آیه ۴۸ و ۴۹: وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الْطَّرْفِ ۴۸. كَانَهُنَّ يَيْضُ مَكْنُونٌ ۴۹. (در کتاب مؤمنان) زنان بهشتی با چشممانی درشت است گویا تخم ماکیان را در پرده پنهان کرده اند) (بهبودی، (۱۳۶۹).

سوره واقعه دو آیه ۲۳ و ۲۴: كَامَلَ اللُّؤْلُؤُ الْمَكْنُونَ ۲۳. جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۲۴. (زنان بهشتی مانند مروارید در صدف درخشانند. این به پاداش اعمالی است که در دنیا کرده اند).(الهی قمشه ای، (۱۳۶۹).

تجزیه و تحلیل: لؤلؤ مکنون، مرواریدی است که در صدف سفید شفاف دیگری قرار گرفته و هیچ دستی به آن نرسیده و هیچ عیار و آلایشی به آن وارد نشده و کاملاً ظریف و جذاب است. این گونه زنان، وقتی در کتاب همسران خویش قرار می گیرند، با آوازهای زیبا و پر طنبی خود، به خوانندگی و نغمه سرایی پرشور و دل نشین می پردازند(طالقانی، ۱۳۴۵، جزء ۳۰، صفحه ۵۹).

۴. چون یاقوت و مرجان هستند.

قرآن وضع و ویژگی اندام و جسم حوران بهشتی را به نمایش می گذارد و در یک سوره به آن اشاره می کند. سوره الرحمن آیه ۵۸: كَانَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ. (گویی آنان مانند یاقوت و مرجان هستند) (الهی قمشه ای، (۱۳۶۹).

تجزیه و تحلیل: یاقوت: سنگی معدنی است که رنگ های گوناگون دارد ولی معروف ترین آن، یاقوت سرخ است که سرخی و درخشندگی ویژه ای دارد.

مرجان : حیوانی دریایی شبیه شاخه های درخت است که رنگ های گوناگون دارد و شاخص ترین آن رنگ سفید است. (دهخدا، ۱۳۷۳، ج ۵۰، ص ۱۰۶ – ۱۰۷)

قرآن کریم با آوردن « یاقوت و مرجان » وضع بدن و اندام زنان بهشتی را که سرخی و سفیدی شفاف، درهم آمیخته و رنگ جذاب و چشم نوازی دارند را ترسیم می کند. در حدیث ابن مسعود از پامبر صلی الله علیه و آله وسلم آمده است : زنان بهشتی به گونه ای هستند که سفیدی معز ساق پای آنان از روی هفتاد پرده دیده می شود. (رازی، ۱۳۶۰، ج ۲۴، ص ۱۱۲)

۵. خرامیدن و با وقار راه رفتن

قرآن در وصف شادکامی های بهشت از واژه هایی چون « فَرَحَ » و « شُغْلٌ » و « تُحَبَّرُونَ » یاد می کند زیرا بهشتیان با بهره مندی از نعمت های مادی و معنوی، عشق و صفاتی واقعی و جاودان را در ک می کنند.

سوره آل عمران آیه ۱۷۰ : فَرِحِينَ بِمَا أَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ و... (شادمانند به آنچه از فضل خدا به آن ها داده شده است) (الهی قمشه ای، ۱۳۶۹).

سوره یس دو آیه ۵۵ و ۵۶ : إِنَّ الْأَصْحَابَ الْجَنَّةَ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَإِكْهُونَ۝ ۵۵ . هُمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ فِي ظَلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكَبُّونَ۝ ۵۶ . (یاران بهشتی در سرگرمی شادی بخشی به سر می برند. آنان با جفت هایشان در سایه ها بر تخت ها تکیه می دهند) (بهبودی، ۱۳۶۹).

سوره زخرف آیه ۷۰ : أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحَبَّرُونَ (شما و همسرانتان در نهایت بهجهت و شادمانی وارد می شوید) (معانی القرآن، محمد باقر بهبودی)).

سوره روم آیه ۱۵ : فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحَبَّرُونَ (آنان در بهشت شادمانند) (الهی قمشه ای، ۱۳۶۹). تجزیه و تحلیل : واژه *ی* « تُحَبَّرُونَ » که مفرد آن « حَبَرٌ » است. معناهایی مانند احترام می شوند، زیبایی و نورانیت دارند، شادمان هستند، آثار نیک و ماندگار دارند می باشد. (محمد بن مفضل، ۱۳۶۷ ص ۱۰۶) (بندرریگی، ۱۳۶۲، ص ۲۱۳).

چنین حالت هایی سرور آفرین و لذت بخش به مردان و همسرانشان در بهشت دست می دهد که اصلاح این حالت ها به طور دائم و جاودان در دنیا وجود ندارند. آنان با گردش و قدم زدن در باغ ها و زیر سایه ها و کنار جویبارهای بهشت، به تفریح می پردازند و با بهره مندی از نعمت ها به عشق و صفاتی جاودان می رستند. به دلیل ظهور آثار نعمت و خرستنی و سرور، خرامیدن، گردش همراه با

وقار، زیبایی و ناز و کرشمه‌ی مردان و زنان بهشتی در سبزه زاران و مناظر چشم نواز و دلشیز طبیعی وجود دارد.

۶. مستور در خیمه‌ها بودن

گردش و تفریح در باغ‌های زیبا به پایان رسیده و باید در خیمه‌های پرشکوهی که محل استراحت است مستقر گردند و زندگی بهتری را آغاز کنند. قرآن این مطلب را در سوره الرحمن آیه ۷۲ یان کرده است: *حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخَيْمَةِ* (حوریان بهشتی مستور در خیمه‌ها هستند). (الهی قمشه‌ای، ۱۳۶۹).

تجزیه و تحلیل: خیمه‌های بهشتی چگونه هستند؟

در المنجد الطلاق صفحه‌ی ۲۰۳ آمده است: اهل لغت گویند: این خیمه‌ها بر خلاف خیمه‌های دنیوی که از پارچه می‌باشند، خانه‌هایی هستند که از چوب ساخته شده‌اند. این خیمه‌ها، خیمه‌هایی هستند که از سنگ و مانند آن ساخته شده‌اند. امام صادق علیه السلام می‌فرماید: خیمه‌های بهشتی بزرگ و گسترده و زیبا هستند و هریک چهار در دارند و بر هر دری زنان جوان فراوانی از جانب خداوند متعال برای مومنان نگهبانی می‌کنند و به آنان مژده‌ی ورود می‌دهند) (کلینی، ۱۳۶۲، ص ۱۵۷) (مجلسی، ج ۸، ص ۱۶۲).

ابن مسعود از پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: طول خیمه‌های بهشتی در آسمان، شصت میل است. از ابن عباس روایت شده که پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: خیمه یک دار تو خالی است و مساحتش یک فرسخ است و در آن چهار هزار دستگیره از طلا است. (رازی، ۱۳۶۰، ج ۲۴، ص ۱۲۳)

مالک بن انس از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم روایت کرده که فرمودند: در شب معراج از نهری عبور کردم که در دو طرف آن قبه‌هایی از مرجان بود، از میان آنها مرا صدا زدند و گفتند: السلام علیک یا رسول الله. به جریل عرض کردم: اینها چه کسانی هستند؟ فرمود: این‌ها کنیزانی از حور العین می‌باشند که از پروردگارشان اجازه گرفته‌اند تا بر شما سلام کنند و خدا به آنان اجازه داده است. آن زنان گفتند: ما جاودان هستیم، مرگ نداریم، ما دوشیزه‌ایم و همسران مردان بزرگواریم. (رازی، ۱۳۶۰، ج ۲۴، ص ۱۲۴)

۷. جوان و شاداب بودن

قرآن کریم درباره جوانی و شادابی زنان بهشتی که برخلاف جوانی و زیبایی های دنیوی، پژمردگی و افسردگی در آن راه ندارد، می فرماید: سوره الرحمن آیه ۳۵: **إِنَّا أَنْشَأْنَا هُنَّ إِنْتَأَءَ**. (همانا آن زنان را با آفرینش نو آفریدیم. گویا ما آنان را انشاء کردیم انشاء کردنی) (بهبودی، ۱۳۶۹).

تجزیه و تحلیل: روایت از پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم است: زنان بهشتی وقتی در کنار همسران خویش قرار گرفتند ، با صدای بلند و جذابی که هرگز به زیبایی آن شنیده نشده است، خطاب به شوهران خود گویند: ما همیشه در بهشت هستیم و مرگ به سراغ ما نخواهد آمد. ما پیوسته در ناز و نعمت به سر می بریم و گرفتار کاستی نخواهیم شد. ما همیشه در خوشحالی و رضایت مندی بسر می بریم و خشم و تندخوبی نداریم. خدا ما را برای مردان مؤمن و بزرگوار آفریده است . خوشابه حال کسی که ما به وی تعلق داریم و با او زندگی می کنیم. (کاشی، ۱۴۰۰، ج ۹، ص ۱۵۳) (طبرسی، ۱۴۰۶، ج ۹، ص ۳۰۷) (متقی الهندي، ۱۴۰۹، ج ۱۴، ص ۵۱۸).

پیرزنی قد خمیده، نفس زنان به پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم برخورد کرد و التماس دعا کرد. پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: پیرزنان داخل بهشت نمی شوند. پیرزن به گریه افتاد. پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: مگر نشنیده ای که قرآن در مورد زنان بهشتی می فرماید: ما آنها را آفرینش جدیدی بخشیده ایم. پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: خدا آنان را بهتر از آنچه بودند می گرداند، آنان داخل بهشت می شوند در حالی که جوان و سفید و نورانی هستند(کاشی، ۱۴۰۰، ج ۹، ص ۱۵۳) (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۱۶، ص ۲۹۵).

۸. بکر و دست نخوردگی

دست نخوردگی و بکر و دوشیزه بودن، ویژگی دیگر زنان بهشتی است که در دو آیه از قرآن با اختلاف لفظی آمده است.

سوره واقعه آیه ۳۶: **فَجَعَلَنَا هُنَّ أَبَكَارًا**.(ما آنان را دوشیزه قرار دادیم)(الهی قمشه ای، ۱۳۶۹). سوره الرحمن آیه ۵۶: **فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الْطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثُنَّ إِنْسٌ قَبَاهُمْ وَلَا جَانٌ**.(در آنجا زنانی هست که دوشیز گانند.پیش از بهشتیان، جن و بشری با آنان تماس نداشته است) (بهبودی، ۱۳۶۹).

تجزیه و تحلیل: قاصرات: اهل لغت گویند کسی که چشمان خود را فقط به همسر خود دوخته و غیر او را نگاه نمی کند.

الطرف : به معنی پلک و مژه چشم است زیرا در چشم است که گاه می بندد و گاه باز می کند.

شعبی و کلبی گویند: آنان از زنان دنیوی هستند که از روزی که در دنیا خلق شده اند آفریده ای با آنان آمیزش پیدا نکرده است. (رازی، ۱۳۶۰، ج ۲۴، ص ۱۱۰ و ۱۱۱)

زجاج گوید: این آیه دلالت می کند که جن هم آمیزش دارد پس در بهشت به جن مؤمن، حوری از جن و به انسان مؤمن، حوری از آدمی داده می شود. (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۸، ص ۱۳۹) (طبرسی، ۱۴۰۶، ج ۹، ص ۳۰۸)

۹. عُرب (عاشق و شیفته همسر خویش)

لذتی که یک انسان از زندگی می برد، آن صفا و صمیمیت و مهر و مودتی است که در ناحیه همسر خویش می بیند (محبوبیت). این مطلب با واژه‌ی «عُرب» در آیه ۳۷ سوره واقعه آمده است: **عُرْبًا أَتَرَابًا**. (عاشق و هم سن و سال همسر خود).

تجزیه و تحلیل: عُرب جمع «عروب» است یعنی شوهدوست. ابن عباس از پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم روایت می کند: زنانی که به همسرانشان ابراز عشق و علاقه مفرط می کنند.

۱۰. اتراب (همسن و سال همسر خود بودن)

امتیازات بهشت فقط مخصوص زنان نمی باشد، بلکه مردان بهشتی نیز امتیازات فوق العاده ای دارند. زیرا زن و مرد تکمیل کننده نیازها و لذت های یکدیگرند. بنابراین در بهشت مردان و زنان همسن و سال یکدیگرند که در قرآن با واژه‌ی اتراب در سه آیه بیان گردیده است.

سوره واقعه آیه ۳۷: **عُرْبًا أَتَرَابًا** سوره نبا آیه ۲۳: وَ كَوَاعِبَ أَتَرَابًا

سوره ص آیه ۵۲: وَعِنَّدَهُمْ قَاصِرَاتُ الْطَّرْفِ أَتَرَابٌ. (و نزد مردان بهشتی حوریان درشت چشم هم سن و سال است) (الهی قمشه ای، ۱۳۶۹)

تجزیه و تحلیل: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم درباره‌ی مردان و زنان بهشتی چنین فرموده است: همه‌ی افرادی که به بهشت وارد می شوند، جوانی پایدار و همیشگی دارند و سن و سال آنان هم تاسی و سه سال است (متفق الهندي، ۱۴۰۹، ج ۱۴، ص ۴۷۷) (کاشی، ۱۴۰۰، ج ۹، ص ۱۵۳).

روایت است روزی پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم به پیروزی از قبیله اشجع برخورد کرد که خواستار دعا برای رفتن به بهشت شد. پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: پیروز به بهشت نمی رود و او گریه کرد. طولی نکشید که بلال، مؤذن سیاه پوست پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم از آنجا گذشت. پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: سیاه پوست وارد بهشت نمی شود. بلال هم به گریه

افتاد. طولی نکشید عباس عمومی پیر پیامبر از آنجا گذشت. پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: پیرمرد وارد بهشت نمی گردد. عباس ناراحت شد. پس از چند لحظه پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم هر سه را نزد خود خواند و برای خوشحال کردن آنان فرمود: خدا به افراد آفرینش جدید می بخشد و آنان را بهتر از آنچه بوده اند می گرداند. آنان داخل بهشت می شوند در حالی که جوان و سفید و نورانی هستند. افرادی که وارد بهشت می شوند، اندام ها و بدن های تمیز و صورت های بی مو و چشم های سرمه کشیده دارند. (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۱۶، ص ۲۹۵) (مشهدی، ۱۳۶۱، ج ۳۰، ص ۱۰).

۱۱. خیرات حسان (بهتر از زنان دنیوی بودن)

زنان بهشتی خصلت های حسن سیرت و حسن صورت دارند. این زنان متعلق به مؤمنان و شایستگان هستند. از ویژگی های باطنی و خصلت های اخلاقی مانند خوش زبانی و خوش رفتاری و ویژگی های ظاهری مانند طراوت و وزیبایی چهره برخوردارند. (طبرسی، ۱۴۰۶، ج ۹، ص ۲۱۱) سوره الرحمن آیه ۷۰: *فِيهِنَّ حَيْرَاتٌ حِسَانٌ*. (در آن بوستان ها، زنانی بهتر از زنان دنیا وجود دارد) (بهبودی، ۱۳۶۹).

تجزیه و تحلیل: روایت از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم است: زنان بهشتی برای همسران خویش به گونه ای آواز می خوانند که کسی تا آن وقت چنین آوازی را نشنیده است. حسن از روایت پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم می گوید: خیرات حسان، زنانی که در صلاح و جمال برتری دارند، در دیده ها و رنگ ها زیبایند. ام سلمه از پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم گوید: خیرات حسان، زنانی که خوش اخلاق و زیبا رویند. گفته شده خیرات حسان، زنان دنیا هستند که از حورالعین زیباتر و قشنگترند. عقبه بن عبدالغفار گوید: زنان بهشتی دست یکدیگر را گرفته و سرود می خوانند: ما زنان راضی و خرسندیم، خشم نمی کنیم، ما زنان ساکن و مقیمی هستیم که بیرون نمی رویم. ما زنان برگزیده ای زیبا و محبوبه ای همسران بزرگوار هستیم. وقتی حور العین این سرود را خواندند، زنان مؤمنه ای دنیوی پاسخ می دهند: ما زنان در دنیا نماز گزاردیم و شما نماز نخواندید. ما روزه گرفتیم و شما روزه نگرفتید. ما وضع گرفتیم و شما وضع نگرفتید. ما صدقه دادیم و شما صدقه ندادید. پس قسم به خدا زنان مؤمنه به زنان بهشتی پیروز می شوند و این ارزش والاتر زن مؤمن بر حوری بهشتی را بیان می کند (رازی، ۱۳۶۰، ج ۲۴، ص ۱۲۱ و ۱۲۲).

۱۲. فُرُش مرفوعه بودن

زنان بهشتی از نظر قدر، اخلاق و فکر عالی هستند. یعنی از انحطاط های فکری و روحی (خلقی) که در برخی زنان دنیوی دیده می شود را ندارند.

این ویژگی در سوره واقعه آیه ۳۴ آمده است: وَفُرُشٌ مَرْفُوعَةٌ (همسرانی بلند مرتبه).

تجزیه و تحلیل: «فُرُش» در زبان عربی به دو معنا گفته می شود. یک معنایش همسر است یعنی زن برای مرد و معنای دیگر ش بساط و فرش است.

مرفووعه: به معنی عالی است. یعنی این زنان از نظر قدر، اخلاق و فکر عالی هستند.

زنانی که در عقل و زیبایی و کمال در درجه ای بالا هستند و نقص و عیب زنان دنیوی را ندارند. برخی گفته اند: این ها همان زنان دنیا هستند که وارد بهشت می شوند منهای نقص زنان دنیوی.

(رازی، ۱۳۶۰، ج ۲۴، ص ۱۵۳)

بحث و نتیجه گیری

در این مقاله از دوازده ویژگی زنان بهشتی یاد شده است که عبارتند از:

پاک بودن از آلودگی های فکری ، اخلاقی ، ظاهری و باطنی، حورالعین بودن یعنی درشت چشم می باشدند چون بسیاری از مفاهیم در چشمان نمودار می گردند و آرامش بخش مومنان می باشند ، مانند لؤلؤ در صدف درخشانند یعنی هیچ دستی به آنان نرسیده یا ظریف و جذاب هستند، چون یاقوت و مرجانند یعنی اندام آنان سرخی و سفیدی شفاف دارد، راه رفتن آن ها با وقار است، در خیمه ها مستور هستند تنها بر همسران خود آشکار می کردند. در حدیثی از حضرت زهرا (ع) داریم بهترین چیز برای زنان این است که مردان را نیستند البته در عصر کنونی که جامعه نیاز به حضور زنان دارد می توان با اعفه و حجاب در جامعه حاضر شد چنان که حضرت زهرا (س) در مسجد برای بانوان تفسیر و احکام درس می داد، جوان و شاداب بودن که مردان و زنان در بهشت همگی جوان و سفید و نورانی هستند، بکر و دست نخوردگی ، حوریان دوشیزه اند و هیچ انس و جنی با آنان تماس نداشته باشند، عاشق همسر خود می باشند که در زندگی کنونی ما مهر و محبت در بین خانواده ها کم رنگ است و از زندگی لذت نمی بریم ولی زنان بهشتی علاقه مفرط به همسر خود دارند پس آدمی به نهایت لذت می رسد، هم سن همسران خود می باشند حداکثر سن در بهشت تا ۳۳ سال است، زنان

بهشتی از اکثر زنان دنیوی بهترند چون از حسد و ناپاکی های دیگر اخلاقی بدورند، حوریان در عقل و زیبایی و کمال در درجه بالا هستند البته زنان مومنه دنیوی از حوریان بهشتی بالاترند چون در دنیا نماز و روزه و صدقه داده اند.

آن چه از این مقاله نتیجه گرفته می شود این است که زنان بهشتی ویژگی هایی چون پاکی، جوانی، بکربودن، عاشق همسر خود بودن، حوربودن، اندامی چون یاقوت و مرجان داشتن، چون مروارید در صدف درخشان بودن، خرامیدن و دلربایی، مستوربودن در خیمه های پرشکوه، هم سن و سال بودن و خوش رفتاری با همسران و آراسته بودن به همه زیبایی های ظاهری و باطنی می باشند ولی زنان مومنه دنیوی بر آن ها برتری دارند چون زنان مومن در دنیا نماز، روزه، وضو، صدقه و کارهای خیر داشته اند و نورانیت و زیبایی بالاتری دارند. چنان که در روایت داریم از لب خند حضرت زهرا سلام الله علیها در بهشت نوری منتشر می گردد که صورت های حوریان بهشتی را نورانی می کند.

منابع

- الهی قمشه ای، مهدی (۱۳۶۹) قرآن مجید، ترجمه ای از قرآن، سازمان چاپ فرهنگ و ارشاد اسلامی
- بندرریگی، محمد (۱۳۶۲) المنجد للطلاب، انتشارات اسلامیه، تهران.
- بهبودی، محمد باقر (۱۳۶۹) معانی القرآن، ترجمه و تفسیر قرآن، خانه آفتاب، تهران.
- حافظ شیرازی (۱۳۷۸)، دیوان حافظ، تصحیح دکتر حسین الهی قمشه ای.
- دهخدا، علی اکبر (۱۳۷۳) لغت نامه، طبع تهران، دانشگاه تهران.
- رازی، محمد (۱۳۶۰) ترجمه و تفسیر مجمع البيان، انتشارات فراهانی.
- طالقانی، سید محمود (۱۳۴۵) پرتوی از قرآن، جزء ۳۰، شرکت سهامی انتشار.
- طباطبائی، سید محمدحسین (۱۳۴۶) تفسیر المیزان، مؤسسه مطبوعات دارالعلم.
- طبرسی، فضل بن حسن (۱۴۰۶) مجمع البيان في تفسير القرآن، دار إحياء التراث العربي، بيروت.
- کاشی، ملافتح الله (۱۴۰۰) منهاج الصادقين، دارالمعرفة، بيروت.
- کلینی (۱۳۶۲) الروضه من الكافي، دارالكتب الاسلاميه، چهارم، تهران.
- متقی الهندي (۱۴۰۹) كنز العمال في سنن الأقوال والافعال، مؤسسه الرساله، بيروت.

- مجلسی، محمدباقر (۱۴۰۳) بحار الانوار ،دار احیاء التراث العربی،الثالثة، بیروت.
- محمدبن مفضل، ابوالقاسم) راغب اصفهانی (۱۳۶۷) (المفردات فی غریب القرآن، دار المعرفة، بیروت
- مشهدی، محمدمؤمن (۱۳۶۱) تفسیر مؤمن، جزء ۳۰، به تصحیح علی محدث، مرکز انتشارات علمی و فرهنگی.
- مکارم شیرازی، ناصر و جمعی از فضلاء، دارالکتب الاسلامیه (۱۳۵۳) تفسیر نمونه.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی